

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา

นางเนตรนภา เหมือนวาจา

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน อบต.ตาเบา

๑ - ๓

ความรู้เกี่ยวกับปราชญ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔ - ๑๔

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑๕ - ๒๓

ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น บ้านปันรำ หมู่ที่ ๕

๒๔ - ๒๕

ภาคผนวก

- โครงการแผนงานรวบรวมฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ตำบลตาเบา
- ประมวลภาพผลงานปราชญ์

๑.๓ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ทั่วไปของตำบลตาเบา เป็นที่ราบสูงลักษณะเป็นดินปนทราย พื้นที่ส่วนมากเป็นที่ราบโล่ง ใช้เป็นที่เกษตรกรรม และที่อยู่อาศัย โดยมีแหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยเสนง

๑.๔ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบมรสุม มี ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ – กลางเดือนพฤษภาคม ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม – กลางเดือนตุลาคม ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม – กลางเดือนกุมภาพันธ์

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา มีอาณาเขตการปกครองติดต่อกับท้องถิ่นใกล้เคียง ๖ ส่วน คือ ตำบลโคกยาง ตำบลหนองใหญ่ ตำบลกันตวจระมวล ตำบลก้งแอน ตำบลบ้านพลวง และ ตำบลโคกตะเคียน อำเภอกาบเชิง ดังนี้

อาณาเขตทางทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลโคกยาง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

อาณาเขตทางทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลโคกยางและตำบลกันตวจระมวล อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

อาณาเขตทางทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลก้งแอน และตำบลบ้านพลวง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

อาณาเขตทางทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลหนองใหญ่ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ และตำบลโคกตะเคียน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

๓. ประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา มีจำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือนตามทะเบียนราษฎร์สิ้นสุด ณ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒ มีจำนวนทั้งสิ้น ๘,๙๒๒ คน แยกเป็นชายจำนวน ๔,๔๒๐ คน เป็นหญิงจำนวน ๔,๕๐๒ คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒,๑๒๗ ครัวเรือน ความหนาแน่นเฉลี่ย ๑๒๓ คน/ตารางกิโลเมตร

จำนวนหมู่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา มีพื้นที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านพลวง ๑๙ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน
1	บ้านเขิน
2	บ้านตาเบา
3	บ้านคานสีทอง
4	บ้านทราย
5	บ้านกึ่งแก้ว
6	บ้านกันตวจระมวล
7	บ้านโคกตะเคียน
8	บ้านโคกขราม
9	บ้านภูมิตั้ง
10	บ้านละอิก
11	บ้านหนองออก
12	บ้านชวาว
13	บ้านปะปูล
14	บ้านลำซุง
15	บ้านบึง
16	บ้านทรายมูล
17	บ้านโคกขาม
18	บ้านโคกขาม
19	บ้านเขม

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

ตำบลตาเบา มีโรงเรียนประถมศึกษา ๖ แห่ง ได้แก่

๑. โรงเรียนบ้านตาเบา	๒. โรงเรียนบ้านโชค
๓. โรงเรียนบ้านลำพุก	๔. โรงเรียนบ้านสวาย
๕. โรงเรียนบ้านตาเดียว	๖. โรงเรียนบ้านตะคร้อ

ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่

- โรงเรียนตาเบาวิทยา

มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา ๒ แห่ง ได้แก่

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนอกจอก
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภูมิสีตัง
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปะปูล

๔.๒ สาธารณสุข

การบริการด้านสาธารณสุขตำบลตาเบา มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล/ หมู่บ้าน จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลตาเบา

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา มีการให้บริการรถปฏิบัติการแพทย์ฉุกเฉิน ๑๖๖๙ กรณีมีอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยฉุกเฉินสามารถ โทร ๑๖๖๙ โดยบริการรับส่งฟรี ซึ่งมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบบริการ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ตลอดจนมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทุกหมู่บ้าน เป็นกลุ่มบุคคลภายในชุมชนที่ได้รับการอบรมให้ความรู้จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขด้วยความเสียสละต่อประชาชนในหมู่บ้าน โดยมีบทบาทในการดูแล ให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักสุขภาพอนามัย ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือขั้นพื้นฐาน

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisom)

พื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิดโดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่น มีการเรียนรู้และถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคสมัย

๑. ด้านเกษตรกรรม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลีกรวม/การปลูสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่นการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคกหนองนา เป็นต้น

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	ทำนาเกษตรอินทรีย์	นายบัญญัติ สัญจรดี	๑๕๘ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒	การเพาะเห็ดบด, เห็ดกระด้าง, เห็ดนางฟ้า	นางอุไร ฉายยิ่งเขียว	๒๗ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓	ปลูสัตว์และอาหารสัตว์	นางสทอน เกิดเอ็ก	๑๗๘ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๔	ทำนาเกษตรอินทรีย์และเพาะกล้าไม้	นายประหยัด คงสืบเสาะ	๑๘๗ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๕	ทำนาเกษตรอินทรีย์และเพาะกล้าไม้	นางแววดาว แรงจบ	๑๔๓ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๖	ทำนาเกษตรอินทรีย์/ไร่สวนผสม	นายเฉลียว ธานีพูน	หมู่ที่ ๑๘ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	

๒. ด้านหัตถกรรม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักร เป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตะลุง,งานทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน, เป็นต้น

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	จักสาน	นายพั้ว สอดศรีจันทร์	๒๑/๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒	เย็บปักถักร้อย(ทำบายศรี)	นางเปา ถึงดี	๒๑/๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓	จักสาน	นายนิศย์ ธาณีพูน	๗๒ หมู่ที่ ๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๔	จักสาน	นายสวดแสง พะงาตุนด์์	๒๔/๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๕	จักสาน	นายจรัส เพลินพร้อม	๒๐/๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๖	ทอผ้าไหม	นางคำพอง สิ้นสร้าง	๑๓/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๗	จักสาน	นายบุญทัน สำราญล้ำ	๕๒/๙ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๘	จักสาน	นายเอื้อย นำชม	๗๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๙	จักสาน (ไม้กวาดทางมะพร้าว)	นายสมาน คิตดีจริง	๖๓/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๐	จักสาน (ไม้กวาดทางมะพร้าว)	นายบุญมี สุบุญทน	๓๐ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๑	จักสาน	นางเทื้อย เหลี่ยมดี	๔๓/๓ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๒	จักสาน	นายเทน นำชม	๒๑/๒ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๓	จักสาน	นายโรจน์ พุดเพราะ	๖๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๔	จักสาน (ตะกร้าและของใช้ในชุมชน)	นายเลียน บุญสม	๘๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๕	จักสาน	นายประจวบ ชูชื่นบุญ	๒๙/๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๖	จักสาน	นายทวน ไม้จันทร์ดี	๒๐ หมู่ที่ ๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๗	จักสาน	นายประสิทธิ์ พอกสนิท	๘๐ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑๘	จักรสาน	นายชัย รัตนวรรณ	๖๖/๑ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๙	จักรสาน	นายจวน เข้าเมือง	๑๕/๑ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๐	จักรสาน	นายประภา สุโขรัมย์	๑๒๔ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๑	จักรสาน	นายเดือน คิณฑนาม	๗ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๒	จักรสาน	นายเอี้ยง อุ่มดีโว	๔๘/๑ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๓	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม ทอเสื่อ	นางพวย ไยแดง	๕๐/๔ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๔	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม	นางแหว สายรัตน์	๙๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๕	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม	นางหอม อุ่มดีโว	๑๘ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๖	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม	นางสุรียา ไยแดง	๒๒ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๗	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม	นางปราณี ท้าวไชยชนะ	๒๗ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๘	จักรสาน	นายพำ ประดุงนาม	๔๒ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๙	จักรสาน, ถักแห	นายชิน ศิริม่วง	๗๒/๓ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๐	จักรสาน (ไม้กวาดแข็ง, ไม้ กวาดทางมะพร้าว)	นางไพลย์ พิมูลชาติ	๒๓ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๑	จักรสาน(เสื่อกก, ไหล, หมวก, กระเป๋)	นางบุญสวน ไม้จันทร์ดี	๒๗ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๒	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม	นางจันทร์เพ็ญ สัจจรดี	๑๙/๑ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๓	จักรสาน	นายบัน ไม้จันทร์ดี	๗๙/๑ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๔	จักรสาน	นายสมบัติ สูดยอดสุข	๔๔/๑ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๕	จักรสาน	นายวน เหมาะหมาย	๘๑ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๓๖	จักรสาน	นายเมอะ ภาสตา	๙ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๗	จักรสาน	นายเป็รียว กายดีสุด	๘๖/๕ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๘	จักรสาน	นายยศ สัตถุจรีดี	๓๗/๔ หมู่ที่ ๑๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๙	จักรสาน	นายเอี้ยง ดวงจิตร์ดี	๔๑/๑ หมู่ที่ ๑๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๔๐	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม	นางประนอม ศรีทองสุข	๔๓/๑ หมู่ที่ ๑๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

๓. **ด้านอุตสาหกรรม** คือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตโดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/เตียง/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่างๆ จากยางพารา เป็นต้น

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	การทำเฟอร์นิเจอร์ไม้	นายเหลื่อม พรหมบุตร	๔๗ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒	การทำเฟอร์นิเจอร์ไม้	นายชนะชาติ หมายเจริญ	๑๓๑ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

๔. **ด้านการแพทย์** คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค, การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอตำแยของชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแค) เป็นต้น

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	นวดแผนไทย	นางพชรลดา สัจจรัต	๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒	นวดแผนไทย	นางบัวลอย สัจจรัต	๘๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓	เป่ารักษาพิษงู	นายอุดม ใต้ดี	๗๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๔	สมุนไพร	นายพนอด รัตนเวียง	๗๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๕	นวดแผนไทย	นางพลัน รัตนวรรณ	๔๗/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๖	เป่ารักษาพิษงู	นายสง่า พระใหม่งาม	๔๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๗	สมุนไพร	นายชุมพร ครบพร	๓๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๘	เป่ารักษาพิษงู	นางกรรณิการ์ หึงห้อย	๓๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๙	สมุนไพร	นายเตี้ยะ เหมาะะหมาย	๑/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๐	สมุนไพร	นายสังเวียน อุ่มดีโว	๔๒/๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๑	สมุนไพร (เป่าเริ่ม)	นายสุภาพ ฉายแก้ว	๑๘ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๒	สมุนไพร	นางบุญเล็ก ทรรรษา	๒๘/๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑๓	นวดแผนไทย	นางเพ็ญศรี ยี่รุ่งเรือง	๒๐ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๔	นวดแผนไทย	นางสำเภา นพแก้ว	๕๑ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๕	สมุนไพร	นายดก สาขาจันทร์	๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๖	สมุนไพร	นายพาน น้าชม	๙๖ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๖	สมุนไพร	นายพาน น้าชม	๙๖ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๗	นวดแผนไทย	นางสมพร วรรณอุปถัมภ์	๓๗ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๘	นวดแผนไทย	นางโม น้าชม	๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๙	สมุนไพร	นายทวีศักดิ์ ชูชื่นบุญ	๒๙/๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๐	เป่ารักษากระดูก	นางสง่า น้าชม	๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๑	สมุนไพร	นางเทือก มีบุตรดี	๔๘/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๑	นวดแผนไทย	นางเอียง ใต้ไชร์	๒๔ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๒	นวดแผนไทย	นางคำพวน ไม้จันทร์ดี	๓๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๓	สมุนไพร	นายลวด เปรียบดีสุด	๗๕/๑ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๔	เป่ารักษากระดูก	นางจาด สำราญสุข	๒๐ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๕	สมุนไพร	นายนิคม สหุณิล	๖ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๖	นวดแผนไทย	นางอาจ เฉลียวฉลาด	๑๔/๒ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๗	นวดแผนไทย	นางละมัย สอนดี	๖๘ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๘	นวดแผนไทย	นางประยงค์ ชูชื่นบุญ	๑๑๗ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๒๙	นวดแผนไทย	นางบวน คลายโคก	๙๐ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๐	สมุนไพร	นายบวน พิมูลชาติ	๑๐๘ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๑	เป่ารักษางูสวัด	นางศรีนวล รสดี	๖๘/๒ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๒	เป่ารักษาพิษงู	นางตอบ คิตดีจริง	๕๘ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๓	นวดแผนไทย/เป่าเคล็ด/จับเส้น	นางทองย้อย ชอบเสรีจ	๕๗/๓ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๔	นวดแผนไทย	นางวิไล สำราญล้ำ	หมู่ที่ ๑๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๕	นวดแผนไทย	นางน้อย ธาณีพูน	๓ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๖	เป่ารักษาพิษงู	นายบุญสม นำชม	๙๗/๑ หมู่ที่ ๑๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๗	สมุนไพร	นายเน็ล นำชม	๓๘ หมู่ที่ ๑๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๘	นวดแผนไทย	นางบุญล้อม ยอดเสาดิ	๘๒ หมู่ที่ ๑๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

๕. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่นการบวชป่า, การสืบชะตาแม่น้ำ, การทำแนวปะการังเทียม, การอนุรักษ์ ป่าชายเลน เป็นต้น

๖. ด้านศิลปกรรม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิต กรรม, ประติมากรรม, การนาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับ ร้องเพลงอีแซว, ลำตัด, หมอลำ, โนรา เป็นต้น

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	ดนตรีไทย	นายผล คงสืบเสาะ	๖/๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒	ดนตรีไทย	นายบุญญูดี พิมพ์เงิน	๕๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓	รำตรุษ	นายเล็ง เมินดี	๑๒/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๔	การละเล่นพื้นบ้าน	นางเปอะ สัจจรัต	๓/๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๕	การละเล่นพื้นบ้าน	นายประสิทธิ์ พอกสนิท	๘๐ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๖	การละเล่นพื้นบ้าน (ดนตรีพื้นบ้าน, สากล)	นายเสื่อย พอกสนิท	๗๔/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๗	การละเล่นพื้นบ้าน	นายเอื้อง สมปาง	๕๐/๕ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๘	การละเล่นพื้นบ้าน	นายผอย สอดศรีจันทร์	๗๐/๒ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๙	ดนตรีพื้นบ้าน	นายนิมิต จันทร์เพ็ญ	๗๘ หมู่ที่ ๑๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๐	ทำเครื่องดนตรีพื้นบ้าน, การละเล่นพื้นบ้าน	นายสมพงษ์ ศรีทองสุข	๗๔๓/๑ หมู่ที่ ๑๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ, ภาษาถิ่น, หนังสือ, ตำรา, ตำหรับอาหาร, งานประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง, เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทเพลงต่างๆ เป็นต้น

๘. ด้านอื่นๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายดำรงค์ หฤทัยถาวร	๑๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายชาลี เปรียบดีสุด	หมู่ที่ ๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์ (แมกะแย)	นางแหว่ สุชาติสุนทร	๕๗ หมู่ที่ ๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๔	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์ (โบล)	นางเข็มทอง เปรียบดีสุด	หมู่ที่ ๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๕	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายชุน ธานีพูน	๔๗/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๖	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์ (โหราศาสตร์ไทย)	นางนิล น้าชม	๗๖ หมู่ที่ ๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๗	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายเชียง คิตดีจริง	๔๗/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๘	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายศรชัย ใจดีจริง	๔๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๙	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์ (เข้าทรง)	นางหวัะ น้าชม	๑๒/๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๐	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายบุญชื่น คิตดีจริง	๕๓/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๑	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายธนวัฒน์ สะแกมวา	๑๗๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๒	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายประเสริฐ ใจดีจริง	๑๔/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๓	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์ (โบล)	นางอบ ไม้จันทร์ดี	๒๘/๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๔	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายบัณฑิต ยอดเสาดิ	๓๓ หมู่ที่ ๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๕	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายสมพงษ์ ระเบิดนาม	๖๐ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๖	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายยาน ไยแดง	๕๐/๔ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๖	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายยาน ศรีมาตร	๑๐ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๗	ขนมพื้นบ้าน	นางสาวศศิวิมล คงสืบเสาะ	๑๐ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๘	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายสรายุ สมปาง	๑๐ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๙	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นางเส็จ สัญจรดี	๑๐ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๐	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นางระเบียบ ศรีทองสุข	๑๑๕ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา
ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนสถาน

ลำดับ ที่	ชื่อ	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
๑	วัดตาเดียว	๓	พระครูสุดโชติวัตร (เรื่อน โชติวณโณ)	๒๕	๑๐
๒	วัดตาเบา	๑๑	พระสุทัศน์ จารุธรรมโม	๗	
๓	สำนักสงฆ์กันตาทหาร	๖	พระทัศนะ ธิมมะทัสสี	๖	
๔	สำนักสงฆ์ป่าศิลาธรรม	๑๐	พระอธิการวิวัฒน์ กิตติสาโร	๓	
๕	สำนักสงฆ์สทธรรม	๘	พระสำเร็จ ศิริม่วง	๗	-
๖	ศูนย์ปฏิบัติธรรมทุ่งศิวิไลย์	๑๔	พระมหาสิทธิศักดิ์ อภินันโท	๔	๑

ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑	วันมาฆบูชา	วันมาฆบูชา เป็นสำคัญวันหนึ่งของพระพุทธศาสนา เป็นที่รู้กันว่าเป็นวันเกิดพระธรรม ถือว่าเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ได้ประกาศหลักธรรมคำสอนของพระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลาย ที่มาประชุมพร้อมกันในวันนั้น นำไปเผยแผ่	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
๒	ประเพณี “ก่อเจดีย์ทราย”	ประเพณีก่อเจดีย์ทรายในห้วงวันสงกรานต์ (ขนทรายเข้าวัด) ถือเป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทย ที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ เป็นวัฒนธรรมที่งดงามและฝังลึกเข้าไปในชีวิตของคนไทยมานาน มีการร่วมกันก่อเจดีย์ทรายในวัด การทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข	วันที่ ๑๒- ๑๕ เมษายน ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต.ตาเบา ศาสนสถานใน พื้นที่ ฯ

ลำดับที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๓	ประเพณีฮาวปลิงกระแบรีย	เป็นพิธีกรรมและความเชื่อของคนในชุมชนและถือการปฏิบัติเป็นประเพณีของชุมชน เมื่อถึงวันขึ้น ๑ ค่ำ	วันขึ้น ๑ ค่ำเดือน ๖ ของทุกปี	หมู่บ้านอนุรักษ์ ควายไทย บ้านป็นรั้ว ม.๕
		เดือน ๖ ของแต่ละปี ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำชุมชนและชาวบ้านพากันไปทำพิธีบวงสรวงที่ศาลปู่ตา (แซนตานี้วง) ในพิธีบวงสรวงตอนเช้าจะมีอาหารของคาว ของหวาน ข้าวต้มกล้วย มีสำรับตั้งบูชาไก่เป็นตัว ไช้เป็นฟองมีสายสินอยู่ในสำรับ มีถั่ว งา ข้าวโพด เม็ดแตง แตงไทย แตงกวา พิษพันธ์ุทางการเกษตรทุกชนิดมาตั้งบนศาลปู่ตาแล้วจุดธูปบูชาบวงสรวง บอกเจ้าปู่ว่า “ลูกหลานจะทำนาแล้วขอจับกระแบรียเพื่อล่ามเชือกไว้ใช้งานและลงมือไถนา วันนี้เป็นวันแรกเพื่อเอาฤกษ์เอายามและขอให้ฝนตกถูกต้องตามฤดูกาลด้วยเถิด” หลังจากนั้นทุกคนที่ไปประกอบพิธีกรรมก็จะรับสายสินและเม็ดพันธ์ุพืชทุกชนิดอันเป็นมงคลเพื่อมาปลูก ส่วนสายสินก็จะเอามาผูกให้กระแบรีย ผูกคั่นไถ่ คราดเป็นสัญลักษณ์ว่าเราเตรียมความพร้อมที่จะทำนาแล้ว จะนำกระแบรียมาเทียมไถ เทียมคราด เพื่อไถนาเอาฤกษ์เอายาม		

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๔	วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี	วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ผู้ทรง ประทานความรัก ความเมตตา และเสียสละความสุขส่วนพระองค์ ส่งเสริมอาชีพ เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต องค์กรและ หน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้ สำหรับลงนามถวายพระพร และ มีการจัดกิจกรรม/โครงการ เทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญ ประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์พระราชกรณียกิจ ด้านต่างๆ การจัดนิทรรศการ ระดับองศาติดตามสถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตร เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ร่วม พิธีถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ ๓ มิถุนายน ของทุกปี	- ครอบครั้ว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ
๕	วันวิสาขบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนวิสาขะ หรือเดือน ๖ เนื่อง ในโอกาสวันคล้ายวัน พระพุทธ เจ้าประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับ ขันธปรินิพพานพุทธศาสนิกชนจะ บำเพ็ญกุศล ทำบุญตักบาตร บริจาคทาน ปฏิบัติธรรมที่วัด รักษาศีล ไหว้พระ สวดมนต์ ฟัง ธรรม เวียนเทียน เจริญภาวนา ฯ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๖		วันที่ระลึกคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระผู้ทรงกอปรด้วย		
	วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	พระวริยะอุตสาหะ บำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ (สานต่อรอยพ่อ) ด้วยพระราชประสงค์ที่จะให้ประชาชนทุกหมู่เหล่า ไม่เลือกชาติ ศาสนา ที่อยู่ใต้พระบรมโพธิสมภารและประเทศชาติ มีความผาสุก และเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้สำหรับลงนามถวายพระพร และมีการจัดกิจกรรม/โครงการเทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ พระราชกรณียกิจด้านต่างๆ การจัดนิทรรศการ ระดับธงชาติ ตามสถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และร่วมพิธีถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ
๗	วันเข้าพรรษา	การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่างๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริงๆ ช่วงจำพรรษาจะอยู่ในช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา ๓ เดือน มีประเพณีสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีหล่อเทียนเข้าพรรษาและประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน	วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘	- ศาสนาสถานในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๘	วันอาสาฬหบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
		พระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน จนพระอัญญาโกณฑัญญะ ได้ บรรลุนิพพาน และขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธ-ศาสนา จนถือได้ว่าเป็นวันแรกที่มีพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ครบเป็นองค์พระรัตนตรัย		
๙	ประเพณีสารทเดือนสิบ (แซนโฎนตา)	ประเพณีสารทเดือนสิบมีมาตั้งแต่พุทธกาล คาดว่าเมื่อพระพุทธ-ศาสนาเผยแพร่เข้ามาในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ เป็นการแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว และเป็นโอกาสหนึ่งที่ได้รวมญาติพบปะพี่น้องที่อยู่ห่างไกล มีการทำอาหารของคาว ของหวาน ทำขนม และผลไม้ต่างๆ มากมาย เช่น ข้าวต้มมัด ขนมนางเล็ด ขนมดอกบัว ขนมกันเตริม ขนมชั้น กระยาสารท ผลไม้ตามฤดู ข้าวสาร อาหารแห้ง ฯลฯ ตามเศรษฐกิจของแต่ละครัวเรือนหรือชุมชน เพื่อเซ่นไหว้ และสำรับถวายพระสงฆ์	วันแรม ๑ ค่ำ ถึง แรม ๑๕ เดือน สิบ	- ศาสนสถาน ในพื้นที่ และ จังหวัด

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๐	วันออกพรรษา	วันออกพรรษา หมายถึง วันที่พ้นจากข้อกำหนดทางพระวินัยที่ต้องอยู่ประจำที่ หรือในวัดแห่งเดียว	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
		ตลอด ๓ เดือน พระสงฆ์ได้ทำปวารณา เปิดโอกาสให้เพื่อนพระภิกษุว่ากล่าวตักเตือนเรื่องความประพฤติของตน เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ ความเคารพนับถือและสามัคคีกัน เมื่อออกพรรษาแล้วจะได้นำความรู้จากหลักธรรมและประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างพรรษาไปเผยแผ่แก่ประชาชน พุทธศาสนิกชนจะไปทำบุญทำทาน รักษาศีลและพึงธรรมเป็นกรณีพิเศษ		
๑๑	ประเพณีการทอดกฐิน	การทอดกฐิน คือ การนำผ้ากฐินไปวางไว้ต่อหน้าพระสงฆ์อย่างต่ำ ๕ รูป แล้วให้พระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากคณะสงฆ์ทั้งนั้นเป็นเอกฉันท์ให้เป็นผู้รับกฐินนั้น การทอดกฐินในแต่ละปีกำหนด ให้มีการจัดทอดกฐินขึ้นภายใน ๑ เดือนหลังวันออกพรรษา โดยวัดที่จะสามารถรับกฐินได้ต้องมีพระภิกษุจำพรรษาโดยไม่ขาดพรรษาเลยแต่ละวัดสามารถรับกฐินได้ปีละ ๑ ครั้ง การทอดกฐินนั้น มีหลายประเภท ในพื้นที่ตำบลสระแก้วส่วนใหญ่จะเป็นกฐินสามัคคี ที่มีเจ้าภาพร่วมกัน จะมีการตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการ แล้วมีหนังสือบอกบุญไปยังผู้อื่นด้วย	แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึง กลางเดือน ๑๒	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๒	ประเพณีลอยกระทง	ลอยกระทง เป็นประเพณีที่สำคัญ ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ โดยมีความเชื่อหลายประการ เช่น แสดงความสำนึกถึงบุญคุณของแม่น้ำที่เราได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอขมาต่อพระแม่คงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงไปในน้ำ การสะเดาะเคราะห์ และสิ่งไม่ดีต่างๆ ให้ลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย	วันเพ็ญ(ขึ้น ๑๕ ค่ำ) เดือน ๑๒	ในพื้นที่ตำบล และใกล้เคียง
		ประเพณีลอยกระทง เป็นประเพณีที่สำคัญ ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ โดยมีความเชื่อหลายประการ เช่น แสดงความสำนึกถึงบุญคุณของแม่น้ำที่เราได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอขมาต่อพระแม่คงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงไปในน้ำ การสะเดาะเคราะห์ และสิ่งไม่ดีต่างๆ ให้ลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย		
๑๓	วันธรรมสวนะ	“วันธรรมสวนะ” เรียกชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า “วันพระ” หมายถึงการฟังธรรมของชาวไทยพุทธ เมื่อถึงวันธรรมสวนะ คือ วันขึ้น ๘ ค่ำ แรม ๘ ค่ำ และ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ แรม ๑๕ ค่ำ พุทธศาสนิกชนจะเตรียมอาหารผลไม้ เครื่องสักการะไปวัดเพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์รวมทั้งรักษาศีล เจริญจิตภาวนา และฟังธรรมเทศนา	ทุกวันธรรมสวนะ	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๓	วันธรรมสวนะ	“วันธรรมสวนะ” เรียกชื่ออีก อย่างหนึ่งว่า “วันพระ” หมายถึงการฟังธรรมของชาวไทย	ทุกวันธรรมสวนะ	- ศาสนาสถานใน พื้นที่
		พุทธ เมื่อถึงวันธรรมสวนะ คือ วัน ขึ้น ๘ ค่ำ แรม ๘ ค่ำ และ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ แรม ๑๕ ค่ำ พุทธศาสนิกชนจะเตรียมอาหาร ผลไม้ เครื่องสักการะไปวัดเพื่อ ถวายแด่พระภิกษุสงฆ์รวมทั้ง รักษาศีล เจริญจิตภาวนา และฟังธรรมเทศนา		
๑๔	พิธีกรรมเกี่ยวกับการ แต่งงาน	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน สมัย โบราณมีขั้นตอนต่างๆ หลาย ขั้นตอน เริ่มจากการเกี่ยวพาราสี การทาบทาม การสู่ขอ และการ แต่งงาน เมื่อขบวนเจ้าบ่าวไปถึง บ้านเจ้าสาวมักจะถูกปิดทางไม่ให้ เข้าไป ต้องมีการจ่ายค่าผ่านทาง ญาติเจ้าสาวจะจูงมือเจ้าบ่าวไปใน ห้องประกอบพิธี เมื่อได้มีการ ตรวจสอบสินสอดทองหมั้น เรียบร้อยแล้ว จึงประกอบพิธีสงฆ์ ถวายภัตตาหาร แล้วมีพิธีกราบ หมอน เจ้าบ่าวมอบของขวัญให้ เจ้าสาว เป็นอันเสร็จพิธีและมี การเลี้ยงแขก ตกค่ำจะมีพิธีห้อง หอให้คู่บ่าวสาว เรียกว่า “การ เรียงสาดเรียงหมอน”	มีการดูฤกษ์ยาม วันดี ได้ตลอดทั้ง ปี	ส่วนใหญ่จะจัด บ้านเจ้าสาว หรือสถานที่ต่างๆ ตามความสะดวก

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๕	ประเพณีการบวชนาค	ตามประเพณีชายไทย อายุ ๒๐ ปี บริบูรณ์ จะต้องบวชทดแทน บุญคุณพ่อแม่ การบวชสมัยก่อน ต้องบวชกัน ๑ พรรษาปัจจุบัน ระยะเวลาอาจจะน้อย เช่น ๗ วัน ๑๕ วัน ๓๐ วัน การบวชถือได้ว่า ผู้บวชจะได้ศึกษาถึงหลักธรรมคำ สอนของพระพุทธเจ้าเพื่อจะนำไป ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด มีความ อดทนอดกลั้น และเข้าใจโลก ธรรม	มีการตักถุ้งยาม วันดี ได้ตลอดทั้งปี	- ศาสนาสถานใน พื้นที่

ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น
บ้านปิ่นรั้ว หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

ชื่อ นางพิศดา เพ็งแจ่ม
ที่อยู่ ๖๕ หมู่ที่ ๕ ต.
ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านขนาดแผน
ไทย

ชื่อ นายจ้ำรัส เพลินพร้อม
ที่อยู่ ๒๐/๒ หมู่ที่ ๕ ต.
ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านจักรสาน

ชื่อ นางภาวิณี เมินดี
ที่อยู่ ๖๙ หมู่ที่ ๕ ต.
ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านขนาด
แผนไทย

ชื่อ นายเหื่อง นำชม
ที่อยู่ ๑๐/๑ หมู่ที่ ๕ ต.
ตาเบา อ.ปราสาท จ.
สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านจักรสาน

ชื่อ นางสาวด โพนดี
ที่อยู่ ๓๑/๑ หมู่ที่ ๕
ต.ตาเบา อ.ปราสาท
จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านขนาดแผน
ไทย

ชื่อ นายเล็ง เมินดี
ที่อยู่ ๑๒/๑ หมู่ที่ ๕ ต.ตา
เบา อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ - ด้านจักรสาน
- ด้านเจริญตรุษสงกรานต์

ชื่อ นางจันทรา คิตติจริง
ที่อยู่ ๗๑ หมู่ที่ ๕ ต.ตา
เบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านทอผ้าไหม

ชื่อ นางทวะ นำชม
ที่อยู่ ๑๒/๒ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านเข้าทรง

ชื่อ นางไส ติราวรัมย์
ที่อยู่ ๓๗ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านทอผ้าไหม

ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น
บ้านป็นไร่ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

ชื่อ นายบุญฤทธิ์ นพเก้า
ที่อยู่ ๑๓/๑ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านน้ำหมักชีวภาพ
ด้านพิธีกรรม

ชื่อนายละมวน สอดศรีจันทร์
ที่อยู่ ๔๕ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านการดูแลรักษาควาย
ฝึกใช้แรงงานควาย

ชื่อ นางคำพอง สิ้นสร้าง
ที่อยู่ ๑๓/๒ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

ชื่อ นางอินทรา สอดศรีจันทร์
ที่อยู่ ๘๑ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ด้านการเลี้ยงดูแลรักษาควาย

ชื่อ นางปุด นาม
ที่อยู่ ๙๔ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านเกษตร
ผสมผสาน

ชื่อ นายภิรมย์ ธานีพูน
ที่อยู่ ๗๘ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านการเลี้ยงดูแล
รักษาควาย

ชื่อ นายประชิด คิตติ์จรงค์
ที่อยู่ ๔๘ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านเพาะเลี้ยงกบ

ชื่อ นางสาวมารถ เพลินพร้อม
ที่อยู่ ๒๑/๓ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านการดูแลรักษาควาย
- ฝึกใช้แรงงานควาย

ชื่อ นายสังเวียน ติรารัรมย์
ที่อยู่ ๓๗ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านการดูแลรักษา
ควาย
ด้านฝึกใช้แรงงานควาย

ภาคผนวก